

atlas hub

nejen Ratíškovické Dúbravy
Václav Koplík a Ladislav Špeta

Les Dúbrava, který v minulosti obepínal Ratíškovice ze tří stran, je vzpomínán již na listině markraběte Vladislava v roce 1214. Ratíškovický potok jej dělí na jižní listnatou část a severní jehličnatou. Tato druhová rozmanitost dřevin ovlivňuje i druhovou rozmanitost hub. Nejstarší dochovaný literární záznam o sběru hub v Ratíškovících je ve školském protokolu z roku 1904. Obecní kronika, která se začala psát až roku 1924, o fenomén hub mlčí. Výskyt hub Dúbravy dokumentoval v sousedním Rohatci Spytihněv Krejčí, jehož nález střešanu bedlovitého (*Chlorophyllumagaricoides*), je dodnes legendou. Významnou osobností z oboru mykologie a populizátorem houbaření byl čejkovický farář Václav Skalník. V Ratíškovících se houbaření setkává s mykologií v souvislosti s první výstavou hub v roce 1978. Od té doby má za sebou ratíškovická výstava hub 35 ročníků. Houbařská tradice udržovaná a rozvíjená Mykologickým kroužkem je každoročně obohacena o gurmánský „Košť sviňůrek“.

Mykologický kroužek je vedle výstav, košťů a přednášek znám i významnými nálezy jako je objev běločechratky trojbarvé (*Leucopaxillustriator*), battarovky Stevenové (*Battarrae-astevenii*), jedinečné potvrzení muchomůrky jarní (*Amanitaverna*) i popis holotypu žlutavé formy suchohříbu meruňkového (*Xerocomellusarmeniacus* f. *luteolus*). Z poslední doby je to nález mnohokrčky dírkované (*Myriostomacoliforme*) a velevzácného hříbu sírového (*Buchwaldoboletushemichrysus*).

Díky těmto nálezům se v mykologickém prostředí staly Ratíškovice spolu s Dúbravou pojmem a jsou vyhledávanou a cílenou destinací předních českých, moravských a slovenských mykologů.

Náš ratíškovický atlas hub je branou do světa mykologie Dúbravy. Může vám pomoci v orientaci rozmanitosti těchto plodů lesa, může posloužit k poučení a svými doporučeními i k obohacení kuchyně a díky vynikajícím fotografiím Ladislava Špety zcela určitě atlas poskytuje i estetické zadostiučinění.

Václav Koplík, prezident MK Ratíškovice, autor většiny textů v tomto atlase

Atlas vznikl v rámci mikroprojektu "Jednej lokálně, mysli globálně – alespoň za česko-slovenskou hranicí". Tento mikroprojekt je spolufinancován Evropskou unií, z prostředků Fondu mikroprojektů spravovaného Regionem Bílé Karpaty.

jedlá

velmi chutná

tržní

chráněná

nejedlá

jedovatá

smrtelně
jedovatá

Bedla vysoká

Macrolepiota procera var. procera (Scop.) Singer
bedla vysoká

Lidové názvy: bedla jedlá, palazor, kravinec a na Záhorí kuky.

Možnost záměny: smrtelně jedovatá muchomůrka zelená, vyrůstá z vajíčka (kalichu smrti) a má přirostentý prsten. Bedla vysoká jej má posunovatelný na okraji dvojitý a třeň (nožka) je vespod hlízovitý.

Dá se sbírat od července do října (někdy už i v květnu) v listnatých, smíšených i jehličnatých lesích, na prosvětlených pasekách i okrajích lesa, často ve skupinách.

Použití: výborná tržní jedlá houba, má všestranné použití, když klasika je na způsob vídeňského řízku, nebo jako držtková polévka. Přestože se sbírají a upravují jen kloboučky (třeň je tuhý) právě usušené a na masovém mlýnku pomleté nožky jsou výborným houbovým kořením.

Story: do poloviny třicátých let XX stol. se v Ratíškovcích bedly vysoké nekonsumovaly. Pasáči krav si krátili při pasení čas tím, že soutěžili, kdo jich víc rozkopne. Až příchod pana učitele Jana Varadínka a jeho upozornění, že se jedná o delikatesu způsobil radikální změnu a obyvatelé jim přišli na chuť.

PROGRAM
CEZHRANIČNEJ
SPOLUPRÁCE
SLOVENSKÁ REPUBLIKA
ČESKÁ REPUBLIKA

EURÓPSKA ÚNIA
EURÓPSKY FOND
REGIONÁLNEHO ROZVOJA
SPOLOČNE BEZ HRANÍC

F O N D

M I K R O P R O J E K T Ů